

20 DOPRAVA

Metodické vysvětlivky

Tato kapitola obsahuje naturální ukazatele za dopravu a finanční ukazatele o ekonomických subjektech zařazených podle Klasifikace ekonomických činností (CZ-NACE) do sekce H Doprava a skladování.

Do sekce H Doprava a skladování se zařazují ekonomické subjekty, které zabezpečují přepravu osob a věcí, skladování, vedlejší činnosti v dopravě a poštovní a kurýrní činnosti.

Údaje byly získány z pravidelných statistických zjišťování ČSÚ s využitím administrativních zdrojů. Údaje za fyzické osoby jsou plně modelovány z administrativních dat. Údaje za naturální ukazatele jsou čerpány z výkaznictví Ministerstva dopravy.

Poznámky k tabulkám

Tab. 20-1 a 20-2 Základní ukazatele dopravy a skladování

Časové řady obsahují data za právnické osoby zapsané do obchodního rejstříku a fyzické osoby podnikající na základě živnostenského či jiného oprávnění. Zahrnuti jsou pouze subjekty hospodařící za účelem zisku. Časové řady neobsahují data za subjekty patřící do nepodnikatelské sféry (organizační složky státu, příspěvkové organizace částečně financované ze státního či územních rozpočtů a neziskové organizace).

Aktivní podniky celkem představují počet podniků, které byly alespoň po část daného roku aktivní.

Zaměstnané osoby zahrnují evidenční počet zaměstnanců ve fyzických osobách, počet pracujících podnikatelů a pomáhajících rodinných příslušníků, pro které je činnost ve firmě hlavním zaměstnáním a osoby zaměstnávané na dohody přepočtené na obvyklý plný úvazek dle odpracovaných hodin.

Průměrný evidenční počet zaměstnanců je roční aritmetický průměr počtu fyzických osob v pracovním poměru k zaměstnavateli. **Přepočtený počet zaměstnanců** je průměrný evidenční počet zaměstnanců přepočtený na plný pracovní úvazek.

Mzdy bez OON (ostatní osobní náklady) zahrnují základní mzdy a platy zaměstnanců v pracovním poměru (mzdový tarif, platový tarif, smluvní mzdu), příplatky a doplátky ke mzdě nebo platu, prémie, odměny, náhrady mezd a platů, odměny za pracovní pohotovost a jiné složky mzdy nebo platu.

Průměrná hrubá měsíční mzda představuje mzdu bez ostatních osobních nákladů připadající na jednoho zaměstnance (fyzickou nebo přepočtenou osobu) za měsíc.

Tržby z prodeje výrobků a služeb a za prodej zboží zahrnují tržby bez DPH z prodeje zboží, výrobků a služeb.

Výkony včetně obchodní marže zahrnují tržby z prodeje výrobků a služeb, obchodní marži, změnu stavu zásob vlastní činnosti a aktivaci materiálu, zboží, služeb a dlouhodobého majetku.

Obchodní marže je rozdíl mezi tržbami za prodej zboží a náklady vynaloženými na prodané zboží.

Spotřebu materiálu a energie a náklady na služby tvoří spotřebované nákupy (hodnota spotřebovaného materiálu a energií) a náklady na služby (externí služby, náklady na reprezentaci a drobný nehmotný majetek, o kterém účetní jednotka rozhodla, že není dlouhodobým majetkem). Do roku 2015 tomuto ukazateli obsahově odpovídal ukazatel „Výkonová spotřeba“.

Přidaná hodnota je rozdíl mezi výkony, včetně obchodní marže, a spotřebou materiálu a energie a nákladů na služby.

Výsledek hospodaření běžného účetního období je vypočten jako rozdíl mezi celkovými výnosy a celkovými náklady.

Aktiva (netto) představují stav majetku v podobě stálých, oběžných a ostatních aktiv.

Dlouhodobý hmotný majetek (netto) představuje pozemky, stavby včetně budov, samostatné movité věci a soubory movitých věcí, pěstitelské celky trvalých porostů, základní stádo a tažná zvířata, nedokončený a jiný dlouhodobý hmotný majetek, poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek a oceňovací rozdíl k nabytému majetku.

Zásoby bez poskytnutých záloh (netto) zahrnují materiál, nedokončenou výrobu a polotovary, výrobky, zvířata a zboží bez poskytnutých záloh.

Stavové ukazatele jsou k 31. prosinci referenčního roku.

Tab. 20-3 Výkony železniční dopravy

V počtu přepravených osob jsou zahrnuty všechny kategorie platících přepravených osob.

Osobový kilometr (oskm) osobní dopravy se rovná přepravě jedné osoby na vzdálenost jednoho kilometru.

Tarifní tunový kilometr (ttkm) charakterizuje výkon při přepravě zboží podle tarifní vzdálenosti. Tarifní vzdálenost je dána kilometrovníkem a používá se k výpočtu přepravného. Jeden ttkm se rovná přepravě jedné tuny zboží na tarifní vzdálenost jednoho kilometru.

Tab. 20-4 Vybrané ukazatele železniční dopravy

Vlakový kilometr (vlkm) osobní dopravy vyjadřuje přemístění jednoho osobního vlaku, příp. sólo motorového vozu, o jeden kilometr.

Hrubý tunový kilometr (hrtkm) je jednotkou hrubého výkonu hnacích vozidel a charakterizuje celkový objem dopravní činnosti. Do propočtu vstupuje nejen hmotnost přepravovaných věcí, ale i hmotnost vlastního železničního vozu bez hnacího vozidla.

Vlakový kilometr (vlkm) nákladní dopravy vyjadřuje přemístění jednoho nákladního vlaku o jeden kilometr.

Tab. 20-6 Výkony silniční dopravy

Počet přepravených osob vyjadřuje objem pravidelné i nepravidelné autobusové přepravy. Předplatné (časové) jízdenky jsou přepočítávány na přepravené osoby.

Přepravní výkony v osobových kilometrech (oskm) jsou získávány na podkladě přepočtu z objemu dosažených tržeb v Kč (při zachování poměru skutečně přepravených osob a ujetých km).

Objem přepravy věcí v tunách vyjadřuje skutečnou hmotnost věcí, které byly přepraveny silničními nákladními vozidly (vč. přívěsů a návěsů) registrovanými v České republice.

Tab. 20-8 Motorová a přípojná vozidla

Počty silničních motorových vozidel jsou převzaty ze statistiky Ministerstva dopravy (z Centrálního registru vozidel). Evidována jsou všechna motorová vozidla, která měla k 31. prosinci referenčního roku přidělenou státní poznávací značku.

Tab. 20-10 Výkony potrubní dopravy v oblasti přepravy ropy

Do objemu přepravené ropy celkem (v tunách) je zahrnuta jak přeprava, tak i dodávka ropy. **Přepravou** se rozumí pohyb ropy od hranic do nádrží na centrálním tankovišti ropy. **Dodávkou** se rozumí pohyb ropy do nádrží zákazníka nejen přímo z ropovodu, ale i z nádrží na centrálním tankovišti ropy.

Tab. 20-11 Výkony letecké dopravy

Uvedené údaje jsou za tuzemské civilní letecké dopravce zajišťující vnitrostátní a mezinárodní komerční pravidelnou i nepravidelnou přepravu osob nebo nákladu.

Osobové kilometry (oskm) a tunové kilometry (tkm) v letecké dopravě se počítají z tarifních vzdáleností (podle letového řádu).

Tab. 20-12 Výkony letišť v České republice

Údaje vykazují vlastníci licence k provozování letišť s civilním leteckým provozem. Tento údaj zahrnuje počet odbavených osob či objemu nákladu, bez ohledu na zemi registrace dopravce.

Tabulky finančních ukazatelů ekonomických subjektů zařazených podle Klasifikace ekonomických činností (CZ-NACE) do sekce J Informační a komunikační činnosti jsou uvedeny v kapitole 21 Služby.

* * *

Další informace jsou dostupné na internetových stránkách Českého statistického úřadu:

– www.czso.cz/csu/czso/doprava_a_spoje

nebo na internetových stránkách Ministerstva dopravy:

– www.mdcr.cz/?lang=cs-CZ